

EDIČNÍ POZNÁMKY

Arabesky od Jana Nerudy vyšly po prvé v Praze na podzim r. 1863 s datem 1864 ve skladu Slovanského kněhkupectví J. Nováka a J. R. Vilímka. (Referát v kritické příloze k Národním listům z 5. února 1864, str. 39.) První vydání bylo „věnováno doktoru práv Antonínu Finkovi“ a osloвило jej touto předmluvou (pomlčky znamenají odstavce): „Drahý příteli můj! — Není velký kruh přátel mých, pýchou mne však naplnuje, že v kruhu tom pevném jsou mužové praví a celí. Ze vzájemného poznání vzrostlo přátelství naše, podali jsme sobě ruce, když jsme byli seznali, že mysl jsou stejně přímé, srdce stejně vřelá; svazek takto vzešlý nezaujme nikdy. — A že přátelům svým rádi bychom podali důkazy lásky své, že bychom rádi něčím připoutali mysl jejich stále k sobě, vyhledáváme, čím dle sil svých nejsnáze toho docílíme. I vybral jsem tedy ze skrovných prosaických prací svých co se mně zdálo lepšího, a připisuju knížku svou Vám, věda, že hledíte hlavně k vůli dobré. Jsou to vesměs maličkosti, avšak Vy víte, že na hračkách často lpějí kapky krve jich zhotovitelů. Probíráje se v historkách mých spatříte soucitným zrakem svým zde onde stopu pokrvácenou, uslyšíte tlukot srdce často veselého a často trudnomyslného. — Váš J. N.“

Tyto arabesky obsahovaly 18 prací oddílu prvního ve vydání definitivním i v naší knize, a to v témž pořadí, tedy kromě těch, které byly do tohoto pořadí vsunuty při vydání druhém (definitivním). Toto „druhé rozmnožené vydání“ knihy, pojmenované stejně jako po prvé, vyšlo v Praze na podzim r. 1880 nákladem knihkupectví dra Grégra a Ferd. Dattla (záznam v Nár. listech 14. prosince 1880). Nemělo už věnování ani předmluvy, obsahovalo zato dva oddíly. První se jmenoval zase Arabesky a obsahoval kromě 18 prací prvního vydání 4 resp. 5 dalších: Den a Noc, Papoušek, Z povídek měsíce a Dva divadelní kuplety, celkem tedy 22 resp. 23 arabesek v témž pořadí jako po prvé, jenom s novými na svá místa vsunutými. Přibyl však celý oddíl druhý, a ten obsáhl knížku Různí lidé, která vyšla s podtitulem „Cestovní episody od Jana Nerudy“ po prvé v Praze v říjnu 1871 nákladem Grégra a Dattla. Její obsah a rozsah se v tomto druhém vydání „Arabesek“ i „Různých lidí“ nezměnil, je-

nom podtitul a věnování „věrnému příteli F. Dattlovi“ byly vynechány. Mezi 15 prázami přibyl už v prvním vydání „Různých lidí“ proti známým dotud časopiseckým tiskům Noclehář a zařaděna také Požehnaná ústa, která ještě v Národních listech nebyla počítána k „Pouhým cestovním črtám“, jak zněl první časopisecký titul „Různých lidí“. Čísla však byla vynechána a pořadí poněkud proti původnímu časopiseckému tisku pozměněno, takže vynechání č. VIII. v časopise zůstalo nevysvětleno, pořadí v obou knižních vydáních „Různých lidí“ je však totéž.

V našem souboru a podle jeho celkových zásad přidali jsme v našem vydání oddíl třetí, do něhož jsme pojali příbuzné prózy otištěné časopisecky, Nerudou však do knihy „Arabesek“ nepojaté, a to v pořadí chronologickém, avšak bez podtitulů, jak to činil při zknižnění sám Neruda. Téměř všecky tyto prózy byly už před námi knižně vydány, a to po prvé Ladislavem Quisem v knize „Nová žeň beletrie Jana Nerudy 1. Povídky, arabesky a pověsti“ v 2. svazku Topičova sborníku vybrané četby, pořádaném K. Rožkem v Praze u F. Topiče 1909, po druhé týmž vydavatelem v XV. (I. doplnkovém) svazku Sebraných spisů Jana Nerudy s názvem „Povídky, arabesky a pražské pověsti. Studie a vzpomínky“, 1911, po třetí Miloslavem Novotným v XVII. svazku jeho nedokončeného souboru Díla Jana Nerudy s názvem „Povídky a studie“ v nakladatelství Kvasničky a Hampla v Praze 1924. Miloslav Novotný otiskl po prvé knižně časopiseckou předmluvu k Obrázkům ze života pražského (u nás je ve variantách), prózu Mrzáci a zbývající dva motivy neveršované. Na rozdíl od obou těchto vydavatelů však nepojímáme do „Arabesek“ žádnou z oněch próz, jimž sluší podle jejich vlastních nových názvů spíše označení „studie“ nebo které patří spíše do svazků feuilletonistických. Přijímáme tedy do souboru arabesek jenom to, co lze chápati jako Nerudovu arabesku nebo aspoň jako povídku (třeba historickou, jako Dnové na Ključevě). Vynecháváme také to, u čeho Miloslav Novotný sám později zjistil, že Neruda byl nanejvýš upravovatelem cizí práce, tak povídka Předvečer tříkrálový, jejímž autorem je Jan Antoš (srov. časopis Živá tvorba II, č. 7 z 1. března 1944, str. 53—54). Vynecháváme dále všecky prózy, u nichž je Nerudovo autorství sporné, tak povídka Žena latinské země a jiné, neznámé ještě prózy, jež se nabízely jako lákavý objev; naše masové souborné vydání věci sporné zasadně nepřijímá, dokud není Nerudovo autorství u nich prokázáno zcela bezpečně. Vynecháváme konečně překlady, z nichž ostatně povídka „Pozdě“ od Ady Christenové je uvedena ve vlastní bibliografii J. Arbesem, jak zjistil dodatečně

M. Novotný sám; a kalmucké pohádky, třeba přeloženy Nerudou samým, nepatří do Arabesek.

Po prvé přináší naproti tomu naše vydání povídku Vídenský strýc s podtitulem „Obrázek z pražského života od Jana Nerudy“, a to z rukopisu, který nalezl v Městském museu v Táboře dr K. B. Dobeš (srov. Svobodné slovo z 8. ledna 1952 a Literární noviny č. 3 z 23. února 1952) a který nám laskavě zapůjčil ředitel tohoto muzea dr Frant. Kroupa. Rukopis obsahuje sice hned v čele pozdější výrazný přípisek „Vymiňuju sobě, aby se nikdy tento škvár netisknul. J. Neruda“. Ale to lze vysvětlit také tím, že Neruda stíhá v této povídce chamezmnost svých příbuzných, a to s jejich plnými občanskými jmény, a nechtěl tedy povídku mít tištěnu za jejich života. Krom toho překračujeme zde i jinde v našem souboru spisů zákazy přísné sebekritiky Nerudovy. A konečně i jako dokument nejenom literární, ale i sociální, má tato povídka dobovou hodnotu. Svým tvarem do „Arabesek“ nesporně patří. Mohla vzniknout už v prvních letech šedesátých, pravděpodobně ji však napsal Neruda až roku 1869, kdy dostal zprávu o úmrtí svého vídeňského strýce Jana Vlacha a kdy psal V. K. Šemberovi o tom, jak se jeho příbuzní dožadují nepěkně dědictví (viz naše chystané vydání těchto dopisů). Protože však datum vzniku ani takto není nesporné, zařaďujeme povídku mimo pořad chronologický až na konec svazku. Patřila by ostatně i v chronologii podle naší domněnky až za Dny na Ključevě, tedy před závěrečné Motivy neveršované. Svobodné slovo ji otisklo počínajíc 15. květnem 1952.

Krom toho přinášíme z téhož pramene (Museum král. města Tábora) otisk rukopisu i variant prvního konceptu první Nerudovy arabesky „Z notiční knihy novinkářovy“. Liší se i od prvního otisku této nástupní a představitelské prózy Nerudovy v almanachu Máji 1858 tak podstatně a obsahuje i v škrtech tolik důležitého i zajímavého pro vniknutí do básnické dílny Nerudovy, že otiskujeme tento jediný dochovaný rukopis Nerudovy celé povídkové tvorby za dodatky aspoň petitem a ve variantách jej doplňujeme tím, co Neruda v konceptu škrtl. Shody s prvním otiskem zaznamenáváme ve variantách k definitivnímu znění v Arabeskách. Ne-reprodukujeme vůbec přípisy cizí rukou a červeným inkoustem na obálce tohoto nenadepsaného rukopisu, protože jsou zřejmě pozdější a neinformují přesně o hodnotě konceptu, který mluví nejlépe sám; je sice za nimi napsáno tužkou Ig. Herrmann, ale není to Herrmannovo písmo. Děkujeme táborskému museu a oběma jeho jmenovaným pracovníkům za ochotné propůjčení těchto rukopisů k edičním

účelům a oznamujeme podle jejich zprávy, že rukopisy se dostaly do Tábora prostřednictvím tamějšího bývalého advokáta dra A. Hrona, někdy spolupracovníka Obrazů života.

Z Nerudova zápisníku z r. 1859 (srv. Básně I, str. 581) přinášíme po prvé rozvrhy arabesek *U okna* a *Mému vrabci*, protože poskytuje dobrý pohled do Nerudovy rané dílny umělecké a vysvětlují text i věcně; děkujeme prof. dru Albertu Pražákovi a jeho synu dru Přemyslu Pražákovi (dnešnímu majiteli Zápisníku) za laskavé svolení k použití.

Konečně přináší naše edice po prvé neznámou dosud „pražskou pověst“ z Rodinné kroniky 1862 (sv. I, č. 1, str. 9), o níž praví autor anonymního článku *Starožitná kaple sv. Kříže v Praze*, patrně sám redaktor časopisu, starožitník Karel Vít Hof, že ji podává tak, „jak nám ji byl spolupracovník tohoto listu, chvalně známý básník p. Jan Neruda podal“. Přes toto prohlášení není jisté, zda nebylo na Nerudově slovním a slohovém podání něco měněno, a proto přinášíme tuto pověst, která není pojmenována, ale které by slušel erbenovský název „Lilie“, aspoň v poznámkách.

Časopisecky vyšly tištěné práce tohoto svazku s těmito názvy a podtituly, a v tomto časovém pořadí, pokud se dá stanovit:

Z notiční knihy novinkáře, Máj, jarní almanah na rok 1858 (vyšel 16. května 1858), str. 90—108.

Albina. Arabeska. Humoristický kalendář na rok 1859 (vyšel 1858), str. 105—119.

Erotomanije. Dva lístky z mappy novellistovy. *Obrazy života* I, seš. 2 z 4. února 1859, str. 41—43 (dále zkracuji: OŽ).

Byl darebákem! OŽ I, seš. 3 z 11. března 1859, str. 90—92.

Měla gusto. OŽ I, týž sešit, str. 104—107.

Mému vrabci. Almanah Máj II, 1859 (16. května), str. 178—196.

U okna. OŽ I, seš. 7 z 1. srpna 1859, str. 241—245.

Starý mládenec. OŽ I, seš. 8 z 9. září, str. 310—314, a seš. 9 ze 17. října, str. 332—337.

Za půl hodiny. OŽ I, seš. 9 ze 17. října 1859, str. 350—353.

Kassandra. OŽ I, seš. 10 z 28. listopadu 1859, str. 381—383.

Z Litoměřického kalendáře. OŽ II, seš. 2 z února 1860, str. 46—50 (v obsahu podtitul *Arabeska*).

Z tobolky redaktorovy. (Humoreska v dopisech.) OŽ II, seš. 3 z března 1860, str. 101—105.

Ty nemáš srdce! (Arabeska.) Růže, almanah na rok 1860, str. 57—69 (k datu vydání Růže srov. referát v OŽ II, seš. 5 z 3. června, str. 233).

Z paměti kočujícího herce. (Fragmentarní listy.) Tamtéž, str. 75—87.

Pražské pověsti. I. Duha. II. O Loretanských zvoncích. III. Proč se naučí Čech snadně němčině. OŽ II, seš. 5 z 3. června 1860, str. 201—202. — IV. Kříž. V. Marie poustevnice. OŽ II, seš. 7 z 20. srpna 1860, str. 314—316.

Historky ze železnice. OŽ II, seš. 6 z 6. července 1860, str. 249—253.

Co cestující fotograf sobě zapisoval. Arabeska. OŽ II, seš. 7 z 20. srpna 1860, str. 289—295.

Obrázky ze života Pražského. I. Pepíček. Lumír (Mikovcův) XI, 1. půlletí, č. 21 z 23. května 1861, str. 479—482. — II. Josef harfenista. Tamtéž č. 23 z 6. června 1861, str. 541—543. — III. Pražská idylla. Tamtéž v 2. půlletí, č. 31 z 1. srpna 1861, str. 721—729.

Štědrovečerní příhoda. Čas ze 24. prosince 1861, feuilleton.

Blbý Jóna. (Zpomínka z mladších dnů.) Čas z 29. prosince 1861, feuilleton.

U vězení. Hlas z 23. ledna 1862, feuilleton.

Ona umírá. Arabeska. Rodinná kronika (dále RK) I, č. 18 ze srpna 1862, str. 213—214.

Mrzáci. RK II, č. 38 z 20. prosince 1862, str. 463—464.

Páně Kobercovo ženění. (Masopustní arabeska.) RK II, č. 45 z počátku února 1863, str. 543—547.

Krátké „Les Confessions“ kohokoliv z nynějších českých Jean-Jacquů. RK II, č. 46 z 15. února 1863, str. 558—560.

Komedie. RK II, č. 48 z konce února 1863, str. 581—583.

Kamenná panna. (Pražská vzpomínka.) Hlas z 28. dubna 1864, feuilleton.

Páně Liebeltuš špaček. Epos v proze. Čech I, 1. půlletí, č. 1 z 5. října 1864, str. 1—9, a č. 2 z 20. října 1864, str. 33—39.

Z povídek měsíce. RK IV, č. 86 z 21. listopadu 1864, str. 86—90.

Oněginský kuplet. Lumír 1865, 1. půlletí, č. 1 z 5. ledna 1865, str. 2—9.

Dnové na Ključevě. Historická povídka. Hlas 8., 11., 13., 14., 18. a 20. ledna 1865, feuilleton.

U divadelního abonenta. Humoreska. Čech I, 2. půlletí, č. 2 z 20. dubna 1865, str. 33—40.

Pouhé cestovní črty. I. Pan manžel. Národní listy (dále NL) z 20. října 1870, feuilleton. — II. Dítě. NL 21. října 1870. — III. Silhouetta. NL 25. října 1870. — IV. Byl? NL 26. října 1870. — V. Andílek. NL 27. října 1870. — VI. V izmírském chobotu. NL 14. prosince 1870. — VII. Dvanáctý. NL 6. ledna 1871. — IX. Thersités. NL 9. března 1871. — X. Fráňa. NL 25. května 1871. — XI. Vampyr. NL 1. června 1871. — XII. Římanka. NL 14. června 1871. — XIII. Improvisatore. NL 8. srpna 1871. — XIV. Beneš. NL 12. srpna 1871.

Oblomovský kuplet. Květy (Hálkovy) V, č. 49 ze 7. prosince 1870, str. 385—386, a č. 50 z 15. prosince 1870, str. 393—394.

Požehnaná ústa. Fotografie jeruzalémská. NL z 8. prosince 1870.

Papoušek. Arabeska. Květy (Čechovy) II, 1880, 1. půlletí, seš. lednový, str. 71—74.

Motivy neveršované. Bublinky na povrchu. — Den a Noc. — České děvče. Lumír (Sládkův) VIII, č. 1 z 10. ledna 1880, str. 9—10.

Práce v almanaších a v beletristických časopisech, kromě nich pak také Dnové na Ključevě jsou podepsány plným jménem Jan Neruda, práce v novinách (Času, Hlasu a Národních listech) označeny trojúhelníkem před textem feuilletonu. Štědrovečerní příhoda je krom toho na konci feuilletonu podepsána šifrou — a. Č. VIII. v Pouhých cestovních črtách bylo v NL vynecháno. Tam byl též Andílek označen jako č. IV.; tento zřejmý omyl jsme však zde opravili.

Základem našeho textu je v prvních dvou oddílech druhé vydání Arabesek z r. 1880, jehož zřejmé tiskové chyby však opravujeme podle vydání prvního, eventuálně i podle textu časopiseckého, u arabesky Z notiční knihy novinkářovy i podle rukopisu („tklivá“ m. „klidná“ na str. 116, ř. 34). V třetím oddílu řídíme se tisky časopiseckými, u posledních dvou prací pak rukopisy, a opravujeme jenom zřejmé chyby; výkaz o tom podávají varianty. I rukopisy upravujeme pravopisně podle týchž zásad jako text ostatní, aniž se však dotýkáme jazyka Nerudova. Podrobněji byly uvedeny tyto zásady, které stále zdokonalujeme, ve svazcích dosud vydaných, zejména v Povídkách malostranských, v Obrazech z ciziny a v České společnosti I. Neopakujeme zde, co tam bylo řečeno a postupně zdokonaleno. Pro tento svazek uvádíme dále jenom to, co samo nevyplývá z dosavadních poznámek a co zde musíme zdůraznit zvlášt. Chybný akusativ zájmena „mně“ převádíme na správný kratší tvar „mě“, protože se zde vyskytuje toliko v postavení příklonném. V podstatném jméně „dáma“ ponecháváme střídání dlouhého a krátkého „a“, protože nejde jenom o cizí slovo, nýbrž o jeho české skloňování podle vzoru „žena“ a o jeho dobové krácení v některých pádech; jenom v jediném případě měníme „a“ na „á“ v prvním pádě množného čísla („dámy“), protože zde jde skutečně o cizí „a“, které Neruda všude jinde dlouží v tomto pádě sám. Cizí slovo „fráze“ píšeme dlouze i ve tvaru „frází“, protože tak činí v druhém vydání Arabesek, byť ojedi-

něle, Neruda sám. Slovo „háv“, v této knize ojedinělé, píšeme dlouze. Ve slově „improvisátor“ píšeme „á“ jen jednou, tam, kde používá Neruda nepochybně tvaru zčeštěného („improvisátor“, 1. pád), kdežto ve tvaru „improvisatorovou“ ponecháváme „a“, protože v povídce převažuje italský tvar „improvisatore“ s krátkým „a“. Cizí zčeštěná jména píšeme zčeštěným pravopisem (Albína, Konrád, Vilhelmina, Šternberk), držíme se však platné normy (Alexander, Alfred). Jenom jméno Emma píšeme jako Neruda, protože jde o Němku. U slova „brillant“ ponecháváme střídání (převážné „brillant“, dvakrát „briliant“, ojediněle i „brilant“). Čárku před spojkou „a“ ponecháváme jenom tam, kde má nepochybný význam slohový, jinde ji upravujeme podle dnešní normy; čárku před spojkou „ale“ doplňujeme i při těsných spojeních, kde ji Neruda nemívá („bohatý ale rozumný“). Před větami typu „jako by byl“ doplňujeme čárku všude, ač ji Neruda mírá jenom výjimečně; před jeho spojením „jen, když“ přemisťujeme čárku podle dnešních pravidel. Uvozovek používáme podle dnešních pravidel i tam, kde si Neruda upravuje přímou řeč graficky způsobem rozmanitým; ponecháváme však uvozovky Nerudovy tam, kde jich užívá Neruda vskutku osobitě s hlediska významového, tak při prvním uvádění nového pojmu nebo jména („Franc“, „štamgast“ atp.) a také při veškerém Nerudovu odstíňování významu, i když přitom jeho vždy tytéž uvozovky nahrazujeme dnešními obvyklými typy. Ostatek podávají svědectví o naší textové úpravě v přečetných případech jednotlivých varianty.

Z variant uvádíme důležité odchylky od našeho textu, zvláště pak všechny slovní rozdíly textů. Někde jsou svědectvím, které znění jsme zvolili jako správné, protože i v knižních vydáních jsou chyby proti textu časopiseckému a ve vydání druhém chyby proti vydání prvnímu; uvádíme důležité odchylky i tam, kde máme toliko text časopisecký a kde jej upravujeme. U rukopisů uvádíme jako varianty jednak to, co bylo opraveno v rukopise samým Nerudou, jednak pisecké omyly nebo přežitky, které jsme opravili při tisku sami, protože máme málo rukopisů Nerudovy prózy. Značka R znamená rukopis, značka č text časopisecký, 1 vydání první, 2 vydání druhé, číslice před variantami stránku a rádek shora, naše poznámky jsou tištěny kursivou. Pro praktičnost opakujeme u každé arabesky stručně bibliografický záznam o prvním časopiseckém otisku.

Byl darebákem! (OŽ 1859): 9, 2 umřel č 1 — 9, 2 Nelítuje 1 — 9, 4 vůbec více nezná č / vůbec více lidé nezná 1 — 9, 17 v houfci tom č — 9, 20 třesoucí 1 / třesoucí se č 2 — 9, 20

nejistá č — 9, 32 darebákem! č — 10, 8 ouřednicemi č — 10, 10 o prvního č 1 — 10, 13 už ohyzdné č — 10, 15 byl také č — 10, 18 malý, ošklivý č 1 — 10, 26 by byl č 1 — 11, 3 už notným darebákem! č — 11, 10 nenapadlo č 1 — 11, 14 Vyříd' č — 11, 27, jej č *tak i dále často* — 11, 29 dost č — 11, 30 příležitost č 1 — 12, 1 hoši obskakovali č — 12, 5 do gymnasium přijmuli č — 12, 12 v míč č 1 — 12, 14 ve průjezdu č 1 — 12, 16 jejž č — 12, 16 nyní už č 1 — 12, 21 ve třídách č 1 — 12, 22 učil se č — 12, 29 Brali č 1 / Měli 2 — 12, 35 ouředníkem č — 13, 4 daremným č — 13, 5 hokynařství č — 13, 9 hned k tomu č 1 — 13, 11 kolleje č — 13, 17 Když č 1 / Když pak 2 — 13, 18 deliberoval č 1 / přemýšlel 2 — 13, 26 nádějí 1 — 13, 32 napadnul č — 14, 4 darebáctvo č — 14, 5 srdce, ztratil č — 14, 6 vinu č 1 — 14, 13 v něj č.

Josef harfenista (Lumír 1861): 15, 3 výmínkou 1 — 15, 6 ještě také č — 15, 8 že jsme ani matematice se nenaučili č — 15, 22 otevřel č *tak dále často* — 15, 27 dětinství č — 16, 3 student č 1 — 16, 8 mne 1 — 16, 10 vypravuj něco č — 16, 11 až č / já 1 2 — 16, 11 do louže, nebo č 1 — 16, 15 stará č — 16, 22 ničeho č — 16, 24 Ano, před týdnem č — 16, 30 povídal č 1 — 16, 33 jej č — 17, 11 Paula! č — 17, 15 dařiti, než 2 — 17, 17 je pak až 2 / je 1 / chybí vůbec č — 17, 18 nebo 1 — 17, 22 odepsal? č 1 — 17, 23 avšak již zesláblé č — 17, 27 chraplavým nepříjemným č — 17, 33 sa č — 18, 4 svoboda! č — 18, 19 používaje č — 18, 22 vybíhati č — 18, 30 ozbrojení neozbrojení č — 18, 35 divých náruživostí č — 19, 3 po ní č 1 — 19, 8 odebeře 1 — 19, 8 ku Bruské bráně č — 19, 21 študentíků č — 19, 30 sílou 1 — 19, 37 Pánbůh! č — 20, 6 nebojí!“ č.

Blbý Jóna (Čas 29/12 1861): 21, 3 as č / na 1 2 — 21, 5 jej č *tak i dále* — 21, 6 ku kupci č 1 — 21, 14 smrt byla naň sáhla č — 21, 18 přinesl č 1 / byl přinesl 2 — 21, 20 Jeníčku, ubližovali ti snad kluci zase? Nu pojď, vezmi č — 21, 23 k jejím nohou č 1 — 21, 23 chorou č — 21, 24 štkal č — 22, 6 jej nemilovali č — 22, 13 dětská léta svá č — 22, 25 jakoby č — 22, 26 velký č — 22, 38 mladý a dle doslechu č 1 — 23, 1 z jedné č 1 — 23, 21 šmyčec č *tak i dále* — 23, 21 táhlé mocné č — 23, 26 navyklí č — 23, 27 stenání č — 23, 30 stavěný č — 24, 5 zdvihat č — 24, 8 žlab a pohledl č — 24, 17 snad až 2 — 24, 34 půdě, oběšeného č.

Z paměti kočujícího herce (Růže 1860): 25, 5 jevišti 2 chyba — 26, 11 k nám, a já č — 25, 20 před č — 25, 24 úplně absolvoval č 1 — 25, 29 vůbec ničemu učit č 1 — 25, 31 neopatrní č — 26, 8 není tu není č / není, tu není 2 — 26, 21 zcela chybí č 1 — 26, 21 stát! č — 26, 23 jeden spoluoud č 1 — 26, 26 když proti tobě intriguje č 1 — 26, 28 intrigy č 1 —

27, 7 pošepbla č — 27, 8 sice ale č 1 — 27, 11 mně č — 27, 14 pobídní přec toho pána č — 27, 18 kdyby se pánovi líbilo č — 27, 19 mužíčku! č — 27, 21 ten pán č — 28, 1 ty blázinku! To č 1 — 28, 4 šíje č 1 — 28, 21 „to zkusíme“ č — 28, 24 holozubá č 1 — 28, 25 stříška č 1 — 28, 29 i č 1 / také 2 — 28, 31 bajazzo č — 29, 1 také marionetářka č — 27, 7 benificí č 1 — 29, 8 nevídání! č — 29, 11 dlouhanský č — 29, 22 opravdový č 1 — 29, 31 bude! č — 29, 34 špás — č / špás; 1 / špás! 2 — 29, 36 Patnáct *kursivou* č — 29, 37 tenkrát č 1 — 29, 37 něco zcela jiného č — 30, 2 krejcarů č 1 — 30, 4 ty německé, ty německé! č / ty německé *uraženo znaménko na konci řádku* 1 — 30, 16 jsi č 1 / si 2 — 30, 17 posud nedal č — 30, 26 tak, že č — 30, 29 s odpůldne č — 31, 22 pán tento č — 31, 22 pomazankou č — 31, 27 rozmrzelo č 1 — 31, 38 jedinou č — 31, 58 světnici! č 1 — 32, 7 vzpírání č 1 / vzpírání se 2 — 32, 8 kdež č 1 — 32, 15 jen samé č — 32, 19 mně 2 *chyba* — 32, 22 a 32, 30 beneficí č 1 — 32, 27 rozmím!“ odvětil. „Vždycky č — 32, 29 bit. O ti básníci! č — 32, 33 látek č / povídek 1 2 — 33, 5 za naší č — 33, 6 všady č — 33, 7 rád, tu č — 33, 11 všechny č — 33, 14 vereinen! č — 33, 16 Stand! č — 33, 18 užívali, jakmile jsme něco vzneseného nebo hledanějšího říci chtěli. Dělali č — 33, 28 některé podstatnější č — 33, 34 jednoho husara č 1 — 34, 5 peněz, a já č 1 — 34, 24 přisvědčuju č 1.

Erotomanie (OŽ 1859): 35, 4 pěkná č — 35, 10 nejsou zvyklí, aby zdravou skutečnost pozorovali a tvářnost duševně zdravých lidí v jejich náruživostmi a chtíči uzpůsobených změnách sledovali!“ č 1 — 35, 20 podléhá č — 35, 24 nebo č — 36, 3 naleznul č 1 — 36, 15 jej č — 36, 17 kníhy 1 — 36, 26 a 36, 27, dále 38, 16 interessantní č — 36, 30 práci; ale č — 36, 32 ho č / je 1 2 — 36, 34 zase trochu č 1 — 37, 4 ho č / jej 1 2 — 37, 6 tiší č 1 / tiší 2 *chyba* — 37, 23 pan L. č — 37, 25 kůží č — 37, 26 mappu č 1 — 38, 10 stydlivá a pořádná č — 38, 14 náději 1 — 38, 21 považovati č 1 / míti 2 — 38, 22 dcerou bohatého... domu č — 38, 23 manii, spojenou č — 38, 26 křížujících č — 38, 31 As č / Na 1 2 — 38, 31 naproti č 1 — 38, 33 dojemná č — 38, 34 zobrazil č — 39, 8 obráželo č 1 — 39, 11 jakoby ve prázdném vzduchu č — 39, 13 nezpozorovala č 1 — 39, 22 myslel jsem č — 40, 6 nemoce č — 40, 17 jej č / ho 1 2 — 40, 17 zavedli; č — 40, 25 vzdor choroby č — 40, 30 pohlídnuv č 1 — 40, 33 ho č / jej 1 2 — 41, 17 rozpouští č 1 / rozplývá 2 — 41, 27 Doktor se se mnou postavil č 1 — 41, 31 Veliký č 1.

Franc: Předmluva v Lumíru 1861: OBRÁZKY ZE ŽIVOTA PRAŽSKÉHO. — Tisíc a jedna noc! Tisícéré blyští se v tobě démanty něžného citu, tisícéré krvavé rubíny

rozohněné fantasie, tisíceré skvostné perly moudrosti! Šumíš jako velkolepý vodopád, leskneš se jako miliardy jeho kapek, jako v pěnu proměněná, světlem proniknutá a s duhou sobě zahrávající vodní jeho spousta. Předvádíš myсли obraz za obrazem, jeden objímá druhý tak, jako vlna vlnu objímá — tak, jak v životě lidském obraz z obrazu, myšlénka z myšlénky, čin z činu vyrůstá. Tisíc a jedna noc a život lidský! Člověk nedožil ještě jedno, nedočetl ještě jednu povídku, kteřouž mu osud zbásnil, a už se zaplítá na něčem zcela nepatrém zase povídka druhá, historie smutná nebo veselá, vždy ale dojemná, vždy pravdivá a kus života žádající. Díváme-li se na svůj život zpět, vidíme řetěz událostí úzce spojených, plný proud děje, v němž zde onde vynikající ostrůvek buď zelený a svěží, buď nadhrobky znamenaný; vidíme na ostrůvcích těch lidi, kteří se nám buď v lásce, buď v zášti, nebo konečně zvláštností svou v paměť vštípili. Každý, nechť žil krátce nebo dlouze, nechť pro sebe nebo v plném víru života, má osoby podobné ve své paměti. Chci nyní o některých těch osobách vypravovat, které mně v paměti zůstaly, o osobách, které se mne bezprostředně sice nedotknuly, jež jsem ale, třeba ještě co dítě, s napnutím pozoroval. Budou to historky krátké, tak krátké, jak je život obyčejně tomu objevuje, kdož vzdálen stojí. — *Nadpis povídky*: I. Pepíček. č — 42, 2 „Pepíčka“ č / „France“ 1 2 a podobně dále, avšak bez uvozovek — 42, 5, touž č — 42, 5 nějakou č 1 — 42, 6 Viděl-li č 1 — 42, 7 ušetří mně podpisování č / odpustí mně popisování 1 — 42, 12 neblyštěl č 1 — 42, 18 aksamitovým č — 42, 19 s přehabané č — 42, 19 kalhotky č — 42, 29 obešly... nemusely č — 42, 31 ho č / jej 1 2 — 43, 3 Klaubicům č — 43, 7 už po dvacáté č — 43, 28 přetrhal 1 — 43, 31 granatýra č / obra 1 2 — 43, 33 přece č — 44, 23 ho ovane č — 44, 32 upřené č 1 / opřeny 2 — 44, 33 ani nechce z podloubí ven č — 45, 6 zase zmužilosti 1 — 45, 7 než Pepíček se Ostruhovou ulicí nahoru dostal č — 45, 9 ku svému č — 45, 12 a jakoby č 1 — 45, 13 Chvílku č — 45, 15 vystoupila č 1 — 45, 24 zmáhající č — 45, 25 Ano — spí! č — 45, 30 odstiňujou č — 45, 35 jako andílek č — 45, 38 vzlýkajíc č — 46, 5 dívat do Hluboké cesty č.

Starý mládenec (OŽ 1859): 47, 10 umřít může č 1 — 47, 18 tak až 2 — 47, 26 ženil č — 47, 27 vám ale č — 48, 2 vždycky z mnohých č 1 — 48, 27 dá č / může 1 2 — 48, 33 náděje 1 — 48, 34 jejich č 1 — 48, 34 zapotřebí č — 48, 35 náději 1 — 49, 3 hezké, pořádné č 1 — 49, 9 skoro vyhodili! č 1 — 49, 16 vrátil? č — 49, 17 nemohl ale č 1 — 49, 20 jejím č 1 — 49, 33 nedá se nic namítat! č — 49, 38 Přibližuji 1 — 50, 1 jejich č 1 — 50, 5 miluji 1 — 50, 8 zamýšlení a přemýšlence

č — 50, 12 taktu, aby byli č — 50, 26 zahrnujou č — 50, 28 lišil č 1 — 51, 7 už až č 1 — 51, 17 pěkná místočka / místočka 1 2 *chyba* — 51, 20 originální č — 51, 23 zítra č — 51, 38 ho č 1 / jej 2 — 52, 7 zarazil č 1 — 52, 35 dosti pestrá č / dosti pestra 1 — 53, 5 prápory č 1 — 53, 13 přikrývek č / víček 1 2 — 53, 15 velký č 1 — 53, 22 patřící č — 53, 24 úřadníci 1 — 53, 27 i civilně i vojensky č 1 — 53, 33 ten neb onen č 1 — 53, 34 zašeptly č 1 — 54, 9 zbudována č — 54, 15 marquera č / markera 2 — 54, 20 německy jakýs muž č — 54, 21 míti č 1 — 54, 25 dokonal, „a budeme poslouchat, vždyť“ č — 55, 3 představuje č / obrazí 1 2 — 55, 11 kníhu č 1 — 55, 20 měl č — 55, 22 mohútné č 1 — 55, 30 zahrat č — 55, 33 konsekventně č — 50, 36 ho po dva č — 56, 6 Sotvy č 1 — 56, 8 do č / od 1 2 — 55, 19 poněvadž je nešťasten a každý brzy všechno nechat musí č 1 — 56, 23 mnohem duchaplnějšího č — 56, 27 Originální č — 57, 3 poodevřel pak zase dvěře. č 1 — 57, 6 jako z jeviště č 1 — 57, 10 úředníček č — 57, 16 způsobu č / druhu 1 2 — 57, 26 té se nedá stáří určit č — 58, 30 že se to tak č — 59, 4 od putování... záchranil č 1 — 59, 29 nějakou č 1 — 60, 7 spát č — 60, 13 dlouhé! č — 60, 14 honoraru! č — 60, 21 vědít č — 60, 25 v bytu Antonínovu č 1 — 60, 28 by byl č 1 — 60, 32 Antonínovu č 1 — 60, 33 úsměch č 1 — 61, 26 čaj č — 61, 34 příkryvkou č 1 — 61, 35 čaj pít! č — 62, 24 ouředníkem č — 63, 16 nedá č / nemůže 1 2 — 63, 30 vždy č — 63, 38 že ji navštívím č — 64, 5 to víte až 1 2 — 64, 26 divno bylo č — 64, 27 že se Emma... ani nezačervenala č — 64, 30 což u mne... jest č 1 — 64, 32 procházela se pomalu č — 64, 38 hotova — já měl č — 65, 5 způsobem?“ č — 65, 21 pravé, neostíněné č — 65, 23 jejž č / jehož 1 2 — 66, 1 věž! č — 66, 6 vás č 1 — 66, 9 úředními č — 66, 16 zdržovat! S těmi hostinci není přece nic; kdo nepřijde včas, nedostane ani pořádné polívky. V tom ohledu si chválím svůj domov. Jak povídám — nechci vás zdržovat — č — 66, 19 vysvětlejí 1 — 66, 21 svém stolku č 1 — 67, 3 nádějí 1 — 67, 5 což č 1 / čehož 2 — 67, 19 nikdy č 1 / skoro nikdy 2 — 67, 27 milostivě 1 2 — 68, 29 mně č 1 — 68, 31 mé dobré rodiče č — 69, 8 abych vás déle č — 69, 20 náděje 1 — 69, 22 pokroků č — 69, 23 vždy č — 70, 1 outlocitným č 1 — 70, 3 já státi č — 70, 3 čím jste přál č 1 — 70, 10 i č / ani 1 2 — 70, 11 zachovalým č 1 — 70, 12 přátely č 1 — 70, 19 jednomu děvčeti č 1 — 70, 23 navečer při tanci až 1 2 — 70, 25 hezká č — 71, 4 držte se č / chovejte se 1 2 — 71, 9 úředních č — 71, 18 jen mít č 1 — 71, 19 dá č / může 1 2 — 71, 22 k půl milionu! č 1 — 71, 27 hlavně prý má všechno v rukou č — 71, 29 dceru půlmillionáře č — 71, 33 milostně 2 *chyba* — 72, 4 smít č — 72,

27 až č 1 / že 2 — 72, 37 bývalá má milenka č — 73, 2 blasirovanější č — 73, 6 chvíli byli č 1 — 73, 8 Nevysvítá č — 73, 22 Posad 1 — 73, 22 lítuju 1 — 74, 8 Nejinteressantnější č — 74, 12 jejich 1 / její č 2 — 74, 21 jde 1 2 *chyba* — 75, 1 chvílkou 1 — 75, 1 Ach já mám zrak, já mám zrak! č — 75, 4 dokazuje č — 75, 12 kníhu č 1 — 75, 17 Ráčíte č 1 — 75, 31 slečno!“ č / slečno?“ 1 / slečno.“ 2 — 76, 7 odkládat č 1 — 76, 9 dlouho jako přikován č 1 — 76, 13 rozčílení č 1 — 76, 14 dozvědít č — 76, 22 dveřům č 1 — 76, 34 váš system č 1 — 77, 15 odbyti; teď č.

Štědrovečerní příhoda (Čas 24/12 1861): 78, 2 seděl — v hostinci č 1 — 78, 3 nelítoval 1 — 78, 5 neseznal č 1 — 78, 7 minulou č — 78, 7 lítoval 1 — 78, 11 stromků konečně č 1 — 78, 17 nazývává č — 78, 21 bylo ale č — 78, 30 šírem 1 — 79, 9 mne č 1 — 79, 10 pozorují č — 79, 12 na nějž č — 79, 15 odpověd č — 79, 20 pérem č 1 — 79, 22 řinuly se mu č — 79, 24 jej č / ho 1 2 — 79, 28 as č — 80, 9 grobiánství č — 80, 16 srdce i č — 80, 26 poskakujících dětí č — 80, 27 takého č / toho 1 2 — 80, 28 U boháčů i nádeníků č — 80, 29 rozhostěna č — 80, 30 jej č / ho 1 2 — 80, 35 mohútné č 1 — 80, 37 v Beethovenovu č 1 — 81, 1 obličeji; oči č — 81, 8 Štědry večer č / den Štědrého večera 1 2 — 81, 14 v tváři č — 81, 24 podlázání! — „Zamlčel se, já jej nevyrušoval. č — 81, 28 přece č — 81, 30 neměl.“ *Odstavec*. A já bohužel měl! č — 81, 31 byla nebo č — 81, 32 to, jak č — 81, 34 nezbylo č — 81, 38 náděje 1 — 82, 17 mohl byste se snad č — 82, 30 budu. — Ještě č 1 — 82, 31 v tom.“ — Opřel č — 82, 36 dvéří č — 82, 37 dvéří 1 — 82, 37 vzlykat č — 83, 10 povzdvihl č — 83, 16 dvéří č 1.

U okna (OŽ 1859): 84, 3 zhasnul č — 84, 7 náhle č — 84, 15 pracovních č — 84, 18 študent č — 85, 32 vyvrženec č — 85, 34 Nejspíš č — 85, 35 s žízní č — 86, 5 nedal č / nenechal 1 2 — 86, 7 situací č 1 — 86, 23 vasy č / osudí 1 2 — 86, 27 dostavníku č 1 — 86, 29 když za noční doby do cizího městečka vjíždí č 1 — 86, 30 přátely č 1 — 86, 31 má, nebo č — 86, 38 městečka č — 87, 1 některého osvětleného okna č — 87, 3 zhasneme č — 87, 9 rozlehaly č — 87, 21 šplichání 1 / šplýchaní č 2 — 89, 1 děkuju! Váš č 1 — 89, 6 panenský stud č — 89, 32 kníhu č 1 — 89, 32, Slečna č — 90, 10 posud č — 90, 12 po polední č 1 — 90, 28 vědit tak i dále č — 90, 30 snadno 1 2 *chyba* — 90, 35 výzvědače 1 — 91, 11 nepozoroval č — 92, 9 krápěje č 1 — 92, 11 Máte už list? č — 92, 17 ho č / jej 1 2 — 92, 28 Déšť č 1 — 92, 30 zůřící č 1 — 92, 33 zase k zemi č 1 — 93, 11 hosti č 1 — 93, 12 chmury č — 93, 23 vína a nějaký taneček č — 94, 17 lítoval 1 — 94, 19 ze vzdoru č 1 — 94, 19 do koutka č — 94, 20 opětně č / opět a opět 1 2 —

94, 21 největšího tohoto znatele lidského srdce a fysiologa č 1 — 94, 26 naslouchal č — 94, 28 se cvičen č 1 — 95, 8 brzy č — 95, 14 Zhasnul č 1 — 95, 21 nejvyšší č 1 — 95, 35 zvykat!““ — č / zvykat!“ 1 — 96, 2 Odejel č 1 — 96, 6 nerád č 1 — 96, 11 dlouho u okna č 1 — 96, 12 se vzdálenými mými přátely č 1 — 96, 14 čas od čas 2 *chyba* — 96, 14 kráčí č — 96, 26 rozlehaly č.

Pražská idyla (Lumír 1861): 97, 2 Řehoře č 1 / Stránského 2 atd. dále — 97, 3 Ostruhovou č — 97, 4 jej č tak i dále — 97, 9 pak č 1 / zas 2 — 97, 9 malých epigonů č 1 — 97, 14 Rozčílení č 1 — 97, 16 Svatojanského č / dolejšího 1 2 — 97, 19 rozeběhnou č 1 — 97, 23 v hospodě u „Dvou sluncí“ č — 97, 23 si vypil č — 97, 26 sam č / sama 1 2 — 98, 1 pamatuji č — 98, 2 že se dal č — 98, 3 vždy však ale č 1 — 98, 5 žádávají č 1 — 98, 11 pokryvačem č / zedníkem 1 2 — 98, 12 sáňkami č 1 / saňkami 2 — 98, 13 hnědý 1 — 98, 15 sáhá 1 — 98, 19 sáňkami č 1 2 podle toho zde normalisováno — 98, 19 u Malostranského přívozu č — 98, 29 čtyřicet pět č — 98, 32 koženou č / plátěnou 1 2 — 98, 37 dráhná č 1 — 98, 37 V letě č 1 — 99, 1 časně zrána č — 99, 11 dveře č 1 — 99, 12 jest č 1 — 99, 16 plénkou č — 99, 31 zadělaná č — 99, 32 to všechno č — 99, 32 dostati č 1 — 99, 36 páně Řehořova bytu č 1 — 99, 37 tedy č / tudy 1 2 — 100, 1 v zrcadlových rámcích č 1 — 100, 7 páně Řehořových č 1 — 100, 8 páně Řehořova č 1 — 100, 9 vysoké silné postavy č 1 — 100, 10 příjemná. Jenom oči hluboko v důlcích uschované a trochu přišilhávající dodávají nemilého poněkud výrazu. Jest to č / příjemna. Jenom oči hluboko v důlcích uschované dodávají zvláštního poněkud výrazu. Jest to 1 — 100, 12 úředníčků č — 100, 16 má jej, zdá se, velmi ráda č / má ho atd. jako v č 1 — 100, 25 nechce jej č — 100, 27 jediné —; vidím č 1 — 100, 33 houpým Řehořkem č 1 — 101, 5 s Řehořkem č 1 — 101, 11 Řehořek č 1 / hoch 2 — 101, 13 jednu čepici, dva páry modrých bavlněných punčoch 1 2 *chyba* — 101, 17 a byl pokryvačem č — 101, 20 Řehořek č 1 / hošík 2 — 101, 28 měli ještě č — 101, 29 pro jejich umění č — 101, 33 Řehořek se stal znenáhla Řehořem č 1 — 101, 38 Matka páně Řehořova č 1 — 102, 1 při Strahovském klášteře č — 102, 5 byl oženil č 1 — 102, 5 koblížek č — 102, 10 protože pan Řehoř č 1 — 102, 24 znal ale 2 *chyba* — 102, 25 sprostým č — 102, 27 ku vysloužení č — 102, 32 celá Bredovská ulice č — 103, 21 děvče, na mne č — 103, 27 že se ... držela č — 103, 32 když jsem té č 1 — 104, 4 jejích známostech č 1 — 104, 9 zedníka č / klempíře 1 2 atp. dále — 104, 18 jí ... neopustím č 1 — 104, 19 i s dítětem č — 104, 27 páně Řehořovu č 1 — 105, 9 páně Řehořovo č 1 — 105, 10 již č 1 — 105, 20 bratra-

nec č / strýc 1 2 *atp. dále* — 105, 27 bratránku č — 105, 30 Z ohrady naší č / Z práce 1 2 — 105, 33 jest č — 105, 35 na paňáca č — 106, 5 přece č — 106, 14 aneb č — 106, 15 vystřihané č 1 — 106, 27 co č / čeho 1 2 — 107, 1 v podloubí u svatého Mikuláše č — 107, 13 bratránek č / strýc 1 2 — 107, 16 od „dvou sluncí“ č / od „levhartů“ 1 2 *atp. dále* — 107, 18 viděly č — 107, 31 jak č / leč 1 2 — 107, 37 hostů zde č — 107, 38 spolu rozmlouvali č — 108, 3 právě nyní č — 108, 3 pane Řehoři, že č / pane Řehoři! že 1 2 — 108, 6 tak leží č — 108, 9 nemá nikdy č — 108, 11 já ho vždy zaplatím č — 108, 11 Mé matce ale č — 108, 12 víte! č — 108, 13 ten její pěkný bratránek! č — 108, 15 pan strejček č 1 2 — 108, 18 Propíjel č — 108, 1 Jak zahlídlo č — 108, 22 okny č — 108, 25 hlad; já č — 108, 31 víc č 1 — 109, 5 řekni jen č — 109, 17 páne Řehořova č 1.

Z notiční knihy *novinkářovy* (Máj 1858): 110, 1 Z notiční knihy novinkáře č / Z notiční kníhy novinkářovy 1 — 110, 4 aneb č — 110, 18 nežli č — 110, 21 bujná č — 110, 22 pramálo na tom č 1 — 110, 22 uvěří, neb ne č — 110, 24 slávu č 1 — 110, 31 vůbec až 2 — 111, 5 papírů č — 111, 8 novinkáře č — 111, 11 neumyt č — 111, 13 věru, ta věc č — 111, 15 Hořký lék to č — 111, 21 večír *tak i dále* č — 111, 22 namáhavém R č 1 — 111, 22 dnu č — 111, 23 bytě č — 111, 25 ale bývají č — 111, 28 nepotřebujou č — 111, 30 anebo R č — 111, 31 uchází č / projde 1 2 — 111, 31 Uvidíme! R č — 111, 33 Tak! Jak R č / Tak! Tak 1 2 — 111, 35 ještě měl č — 112, 1 ten nejkrásnější R č — 112, 3 všechno musí č — 112, 5 lidé, co 1 — 112, 8 dá č / může 1 2 — 112, 8 mně R č — 112, 17 jako podle starého vtipu Pilát R č — 112, 25 ah — ah R č — 112, 32 příliš klidná R č — 112, 33 chybělo R č / scházelo 1 2 — 113, 3 ho č / jej 1 2 — 113, 4 do půlnoci R č 1 — 113, 4 něco někde č 1 — 113, 10 večír č — 113, 10 ulehnu R č 1 — 113, 11 vyhlídku R č — 113, 11 volil! Vpravo a vlevo nedaleko vidím hlavní věže. Jakmile R č — 113, 13 úzounká 1 — 113, 14 silná R č — 113, 14 — a pak č — 113, 17 zapotřebí R č — 113, 19 potřebné k tomu kroky že už dělá č — 113, 21 Tak se to R č — 113, 24 vkusný stavební plán R č — 113, 27 škála anebo nějaký umělý „lauf“? R č — 113, 30 Wenn č — 113, 33 naproti! R č — 113, 33 u mně R č — 113, 37 nastává! R č — 114, 5 Wann R č 1 2 — 114, 14 bravol R č — 114, 18 jeden dva 2 *chyba* — 114, 21 pohybujou č — 114, 22 přijde. Druhý den v novinách „nicht leicht zu ersetzen-der, herber Verlust,“ — „Worte herzgewinnend, weil vom Herzen kommend“ a v insertní části rýmovaný „Nachruf“ za poetických padesát čtyř krejcarů. Po půl roce č 1 — 114, 26 zrovna až 2 — 114, 27 Hle, moje R č — 114, 36 do peřin! č 1

— 115, 5 i v příští č / i příští R 1 — 115, 6 zaopatřit R č — 115, 7 študoval č — 115, 8 možná č — 115, 18 našich R č / svých 1 2 — 115, 27 umřela; č — 115, 27 kterou č — 116, 7 vinou, aneb č — 116, 9 Ti R č / Ty 1 2 — 116, 14 obyčejně. Nesmrtelnost a literární uličnictví! — Pěkný to kontrast, skoro tak pěkný, jako mezi uličníkem mladým a starým. Však je mladosť — já se při tom výroku odvolávám na známou autoritu, autorita tak krásná, že i to krásné, když v pozdějších letech její chyby sdílíme. — Píšu a pořád mně koluje hlavou píseň, které jsem se co chlapec od starého dráteníka naučil. On ji často při práci zpívával, a mohu si jej zcela ještě představit, když někdy při práci si oddechl, se zastavil a zhluboka počal:

Zahučaly hory, zahučaly lesy,
kam ste sa podely, moje mladé časy!
Moje mladé časy nezažily krásy,
moje mladá léta nezažila sveta.
Mladost, moja mladost, kam si sa podela,
ako by som kámen do vody hodila:
ešte sa ten kámen v tej vode obráti,
ale moja mladost viacej sa nevráti.

Kdo ví, co dráteníku tu píseň tak hluboce do mysli vštípilo. Byl snad hloupý jako já, že zpomínal na zašlé mládí. Co je pryč, to je pryč, a pak — a pak? — Ano, pak přicházejí ty dlouhé stíny. — —

— — R č — 119, 19 črtami č — 120, 1 zapotřebí R č — 120, 1 němá! R č — 120, 2 tovaryš Josef R č — 120, 3 že by ji ani v divadle tak žádná R č — 120, 5 „kokrhat“ R č — 120, 6 ještě žádný R č — 120, 13 věděli 1 2 — 120, 20 viděl R č — 120, 25 řádek R č — 120, 34 úředník R č — 121, 16 sada R č / věta 1 2 — 121, 17 zná R č / ví 1 2 — 121, 17 si R č / sobě 1 2 — 121, za 20 Toníku, Ahasver musí přece ledacos divného seznat! — R č / chybí 1 2.

Páně Kobercova ženitba (RK 1863): 122, 1 Páně Kobercovo ženění č 1 — 122, 7 z oka hloub č 1 — 122, 15 létům č — 123, 5 pan Koberec do vás č — 123, 24 opatrnost! č 1 — 123, 27 nerád 1 — 123, 30 vyndával č — 124, 4 diškereci č — 124, 16 komický, a pojmenování č 1 — 125, 3 Bětunčini č — 125, 20 masopustu č — 125, 26 neráda 1 — 125, 29 k tanci č — 125, 30 nepřišla; zajisté č — 126, 6 cyklu toho č 1 — 126, 16 na kamna č 1 — 126, 20 velkému č 1 — 126, 22 Ovšem, ovšem, v našem č — 127, 4 také č 1 — 127, 22 jí lítoval č / ji lítoval 1 — 129, 4 říct č 1 — 129, 22 chodí? 2 — 130, 9 domu, a ten č — 130, za 10 VII. samostatná kapitola č 1 — 130, 11 byla 2 — 130, 27 dámami č — 131, 22 strachy, ten č 1 — 131, 38 masopustě č — 132, 4 zpozorovaly č — 132, 7 výhlídku 1.

O Loretánských zvoncích (OŽ 1860): 133, 4 pracovita č 1 — 133, 17 Zůřila č 1 — 133, 23 namáhání č 1 — 133, 28 šňůru č — 134, 10 už č 1 — 134, 28 zazněly náhle č — 134, 32 zašeptla č — 134, 33 skonala — — — — 2.

Den a Noc (Lumír 1880): 135, 3 Čtyrmecítma č — 135, 9 květu č — 135, 16 nevědomně č.

Kassandra (OŽ 1859): 136, 4 také tak č 1 — 136, 15 již č 1 / jíž 2 — 136, 23 celistně — č 137, 2 otupení! 2 chyba — 137, 4 ale mne č 1 — 137, 4 poslechnout č — 137, 10 Alexandr 2 — 137, 16 Conducteur č tak i dále — 137, 24 tak jeně vzdychla č — 138, 13 od Heine č — 138, 22 Podivná č / Podobná 1 2 — 138, 24 vznik i zánik č 1 — 138, 57 nedaly se č / nemohly se 1 2 — 139, 4 vzkřísení č — 139, 15 Tvým nerozumem č — 139, 18 v očích jejích č 1 — 139, 20 řekneš snad jako obyčejně u mne č 1 — 140, 1 nebo č — 140, 7 s třesoucím č 1 — 140, 14 neodvrátně č — 140, 15 tedy až 2 — 140, 23 daleké, modravé č 1 — 140, 30 v hloubi č — 140, 34 oknem č 1 / z okna 2 — 140, 37 pane! č.

Ty nemáš srdce! (Růže 1860): 142, před 2 I. č — 142, 4 při hromadě č 1 — 142, 8 jen jedna z nich č — 142, 15 o sobě č — 142, 16 sivé č — 142, 19 rukověti č 1 — 142, 30 Vví — 142, 31 mně č — 143, 1 se vy č — 143, 30 blázní č — 143, 37 svému, jako č — 144, 14 mohútnou č 1 — 144, 27 A přece č 1 — 144, 32 zvláště dobře č 1 — 144, 34 chropticím, hřmot-

ným č / chraptícm, hřmotným č 1 — 145, 14 pojďte č 1 — 145, 28 stálo č / bylo 1 2 — 145, 29 révím č — 146, 6 zcela zapomněla č — 146, 35 děšť č 1 — 146, 38 nerozumíte!“ č — 147, 9 těch dvou mladíků č — 147, 14 zastenal č — 147, 14 zdvihl se a bez dálšího slova ubíral se č — 147, 29 do tylu zčesán č — 147, 35 zamýšlení č — 148, 4 vytržená č — 148, 4 dceru svou č — 148, 27 se ani nezachvěly č — 148, 28 zvláště ušlechtilý č — 148, 30 jejich č — 148, 30 průhledna č — 148, 32 zbarvenému č — 148, 38 jej nebyly č — 149, 2 hladká č — 149, 3 vousem č — 149, 12 až konečně rozhodnutě č — 149, 15 na zlámání vazu viděl!“ č — 149, 31 uchopili č — 149, 32 ve snech č — 149, 38 ho č / jej 1 2 — 150, 15 chladně, načež vyšla č — 150, 27 ty nejrozmanitější č — 151, 20 zadívala se jí opět č 1 — 151, 25 zplanulo č / plálo 1 2 — 151, 32 vykřikla opět divoce č.

Mému vrabci (Máj 1859): 152, 4 listu č 1 — 152, 6 oud č / člen 1 2 — 152, 7 dám. Bože, medaili 1 2 *chyba vzniklá vynescháním konce věty* — 152, 12 přijmul! č — 152, 27 abysi č — 152, 29 odletíš. Inu, ty můj Bože, to se rozumí, že odletíš; což č — 152, 30 celou svou svobodu č — 153, 1 přílišné oběti požadujou č — 153, 3 sobě sami č 1 — 153, 11 jak č — 153, 12 veliké, černé č — 153, 18 bysi č — 153, 34 také na jiného č 1 — 154, 9 nejpěknějšího č — 154, 9 sám se sebou č — 154, 16 zajisté 1 — 154, 18 před Indem vyšší kasty č — 154, 19 aby jeho stín ho nepošpinil č — 154, 20 vyhlíží č / vypadá 1 2 — 154, 21 když vždy jen č — 154, 22 když č 1 — 154, 33 nekonsekventním č — 155, 4 neznámé; č — 155, 4 bere č — 155, 14 originálnosti č — 155, 15 vývinu č 1 — 155, 20 datám č — 155, 26 mstiví a hrubí č — 155, 36 kdybysi č — 156, 3 nedáš č / nenecháš 1 2 — 156, 5 Lítuju 1 — 156, 7 slabí č — 156, 11 dokazujou č — 156, 12 To chtějí ale jenom č — 156, 13 hlasu č — 156, 17 je prý předce č — 156, 25 opovrhujou č — 156, 28 chlapí č — 156, 31 Zenio 1 2 *chyba* — 157, 1 žalud *proloženo* č — 157, 5 jako vrabčí kolínko č / jako vrabčí kolínko 1 — 157, 16 tenkráte č — 157, 28 žijou č — 157, 28 ctí č — 157, 29 opěvujou č — 157, 32 amoreti č 1 — 158, 3 jejž vždy si chránila č — 158, 14 opěvali č 1 — 158, 29 týdnem č — 159, 10 vždy mnohem dříve se ukončí č — 159, 25 naučil č 1 — 159, 27 to č / toho 1 2 — 159, 34 ptačích hlasů č — 160, 1 jako č — 160, 4 štilipuješ, rarachotíš č — 160, 9 abysi č — 160, 12 skladu 1 2 *chyba* — 160, 14 z Morisonovy fisiognomiky č — 160, 15 kouká se č — 160, 16 z důli č 1 / z důlí 2 — 160, 26 poslouchal jsem č — 160, 28 zase až 1 2 — 160, 33 študentem *atp. dále* č — 161, 1 a plné běložluté č — 161, 5 a litovali tuto č — 161, 16 sbírávala č — 161, 17 když se její

Alois č / když se její Alfred 1 — 161, 17 že by ti páni č — 161, 20 Alois č / Alfred *atp. dále* — 161, 24 milujou č — 161, 38 se pod pavláčkou ... sejdou č — 162, 18 dal svést?“ č — 162, 33 alespoň č 1 — 163, 22 studenta č — 163, 23 ouřadníka č — 163, 25 jít trochu č — 163, 27 zcela lhostejně věci č — 163, 31 Toho č 1 — 163, 37 nikoli č — 164, 3 ji č — 164, 18 hodná č — 164, 25 jsme my č 1 — 164, 26 musila č 1 — 164, 30 hedbávnou č — 164, 32 kupujou č — 164, 35 zrůst č — 164, 37 dříve než ona zemřela a dcera truhlu č — 165, 6 přisahala č 1 — 165, 9 půdách, a nasýpala č — 165, 13 poroučel! č — 165, 21 nevylítnul č 1.

Papoušek (Květy 1880): 168, 1 Ale ještě nehvízdá č — 168, 3 uražená č — 168, 5 namáhá č — 168, 21 Při tom č / Vz dor tomu 2 — 168, 25 jí č — 168, 27 brazilská až 2 — 168, 28 příjemné č — 169, 31 člověku č — 171, 8 Frr! — a č.

Z povídek měsíce (RK 1864): 172, 7 kníhu č — 172, 11 Jednou v překrásném letě byla č — 172, 21 plné nádějí č — 173, 34 tebou, tvých *atd.* č — 174, 14 náděje č — 174, 16 klesala č — 174, 21 ještě růže č — 175, 19 pouště č — 176, 34 smějící č / smějící se 2 — 179, 17 lesklo ale mdle jako č — 180, 1 jím č — 180, 27 vynášel se č — 181, 15 a 28 kníhy č — 181, 20 pláčou, pláčou až č — 181, 33 — 184, 22 chybí č — 184, 23 sedmá č / devátá 2 — 185, 30 odpláť mně to! Mám samoty velmi potřebí! č.

Z tobolky redaktorovy (OŽ 1860): 186, 5 třeba č — 186, 19 zapotřebí č — 186, 23 zamčíšti č 1 — 186, 29 to dobře č 1 — 186, 30 ani myslíjí č — 187, 17 zásílka č — 187, 26 to je ta č 1 — 187, 26 skvěle jevíčí č — 188, 1 kastilský č — 188, 15 Prokopka č — 189, 19 mistrné a krásné č — 189, 20 následovat č 1 — 190, 1 mé *prolož.* č — 190, 4 už broušeny č — 191, 5, č. 570. č 1 — 191, 8 redaktore č — 191, 11 ho č / jej 1 2 — 191, 13 originelní č — 191, 18 realní č 1 — 191, 32 ženské vášnivé č — 192, 2 dovolit č — 194, 5 to ne? 2 chyba — 194, 11 Václav č — 194, 21 dlouhá č — 194, 22 zdlouhavá č — 194, 33 nad všedními náhledy stojí č 1 — 195, 24 nazvat; milovala č 1 — 196, 9 č. 570. č 1 — 196, 12, 17, 32 Redakcí č — 196, 16 znadužívat č — 196, 20 soukromným č 1 — 196, 28 jednoduchá č — 196, 30 milá č — 196, 31 samé neuchýlil č — 197, 31 kníha č — 198, za 32

XIV.

30. ledna.

Milý panel

Zasílám zde nějaké vtipy. Dejte udělat k nim kapitální obrázky a budou to pěkné „Illustrací k české literatuře“.

1.

Povstání divochů na ostrově Javě.
Poučná povídka od Koerbera. Přeložil G. Hermann.
(Ležící divoši v trávě vstávají a protírají si oči.)

2.

Železná hlava.
Historické vypravování. Ze spisu F. Hoffmanna
od F. B. Tomsy.
(Zde může být co illustrací — pařez.)

3.

Zvuky večerní.
(Mečící beránci na cestě z pastvy domů.)

4.

Dobrák.

5.

Kam vede lotterie.
(Do kollektury! Obraz představující starou, ku kollektantovi vcházející babu.)
Váš oddaný

Pepík ze Čtverákovic. č / chybí 1 2
199, 1 XV. č / XIV. 1 2 — 199, 25 dala č / mohla 1 2 — 200,
1 vňoučku č — 200, 2 přirozené č — 200, 3 ujmete č — 200, 4
pilu č — 200, 14 XVI. č / XV. 1 2 — 200, 22 lítuju 1 — 200,
26 originelně č.

Kuplet oněginský (Lumír 1865): 201, 2 Oněginský kuplet.

č — 201, 15 šírém č — 202, 13 kavou č — 202, 32 s přesycením, i sláva č — 202, 33 zhnusila; kdo však uvykl jednou vidět na slunci úsměv, rozezná úsměv ten i pod mrakem, a rek č — 203, 9 zachytí: duch č — 203, 25 říct č — 204, 5 co krásy č — 205, 1 cení! Servus! — Ďáble č — 205, 12 Marčo Marčinko č — 205, 26 nohu! Ale č — 206, 36 jinam na jeviště č — 207, 3 plně č — 207, 10 hleděť č — 208, 2 zamilovaný, zamilován nanovo č — 208, 32 bývá již tak č — 213, 7 dívčinina č.

Kuplet oblomovský (Květy 1870): 214, 9 Oblomovský kuplet č — 214, 28 namáhání č — 215, 28 vedle sebe a přes sebe č — 216, 16 chodí nejspíš č — 217, 11 zivnutí č — 217, 19 namáhá č — 217, 35 instanci č — 218, 35 smrt! Ah — opona —“ č — 219, 9 tak trochu č — 219, 22 nevšiml č — 220, 8 říct č — 220, 18 Pěkná je také č — 220, 35 mlč! č / pst! — 221, 6 sluší. Řekové také sázeli česnek vedle růží, aby tyto byly pikantnější. — Bodejť č — 221, 30 směšným — !“ č / směšným!“ 2 vynechána pomlčka snad jen proto, že je to na konci řádku a není pro ni už místa — 222, 10 nevšimnul; nechtěl se dát překvapit, také ale nebyl nikdy překvapen. Totiž č — 22, 38 meteór, zatím jsem jen jako ten bledý měsíc, a o tom vypravují Arabové, že je vlastně člověkem, který zpolovice je už žulový, jehož srdce ale ještě bije.“ č — 223, 15 otisk č — 225, 5 Vrácí č — 227, 5 aah! č — 227, 19 organism č.

Krátké „Les Confessions“ atd. (RK 1863): 228, 4 nenaležela 1 — 228, 8 velmi žádoucno č 1 — 228, 12 doma, o samotě č — 229, 34 jen jednou č — 230, 1 třeba č — 230, 3 skromní 1 — 231, 8 velikého č / dobrého 1 2 — 231, 8 nestálost! č — 231, 8 Velký č / Dlouhý 1 2 — 231, 29 oposicí č 1 — 232, 3 škoda toho milování, škoda toho na stokrát! č — 232, 13 však č / snad 1 2 — 232, 22 kníze 1 — 232, 32 naděje č — 233, 1 jen č — 233, 16 svatá č — 233, 29 takém č — 233, 36 Rozvin č 1 — 234, 11 lehtá č 1 — 234, 18 Zajímavé č — 234, 25 někdy č 1 — 234, 26 jsem — myslil č — 234, 30 smutné č — 234, 34 co č — 235, 4 sečtenost č — 235, 16 protivná č — 235, 21 neuveřejnil již č 1 — 235, 27 zapotřebí č — 235, 28 dotýčné č 1.

Pan manžel (NL 20/10 1870): 239, 3 nahnula se půvabně č 1 — 239, 29 starý č / strmý 1 2 — 240, 10 vida jak č — 241, 5 damy 2.

Dítě (NL 21/10 1870): 242, 19 vidě že č 1 — 242, 23 již č 1 — 242, 24 šestiletého, hrá 2 chyba — 242, 30 půvabů č — 243, 11 znova č — 243, 15 bujný její podrůst č 1 — 243, 17 pás č 1 — 244, 18 srdíčko č 1 — 245, 5 nejkrásnější! č.

Silueta (NL 25/10 1870): 246, 18 sedadlem — „Domnia č 1

— 247, 7 za komínem. A zase č — 247, 9 komínu, spatřivši č 1 — 247, 17 slétla č 1 — 247, 19 koutku č 1 — 248, 1 pera č — 248, 14 Paříži, a chudé č 1 — 248, 33 štěstí!“ — č.

Byl? (NL 26/10 1870); 249, 5 dvacatero č 1 — 249, 8 mladomanželé č 1 — 249, 25 řádřech č — 249, 29 do koutka č — 250, 26 Třetí den č — 250, 27 zmeškán č — 251, 3 říct č 1.

Vampyr (NL 1/6 1871): 252, 22 soutrpně, ale s jakýmsi jen strojeně nepoděšeným zrakem, a ona zas k němu s úsměvem sice bolestným, ale jako by chtěla č — 252, 27 zařízen č 1 — 252, 30 výšinu, do č — 252, 31 Sotvy č — 253, 19 cypříšovými č — 253, 30 veslářů 1 — 253, 34 Modrým nebem... světa. až 1 2. — 254, 9 ženich jí porozuměl č — 254, 30 Sotvy č — 255, 5 vůkolí č — 255, 16 myrta. č.

Andílek (NL 27/10 1870): 256, 22 chutě č — 256, 26 vmyslel č — 256, 27 mysel č — 257, 25 se jí připletla č 1 — 258, 2 nevěřil, nebo 2 — 258, 19 Děti! až 1 2 — 258, 20 „že až 1 2 — 258, 25 Vás,“ škubla č 1 — 258, 37 barce č 1.

Dvanáctý (NL 6/1 1871): 260, 13 skládacích č 1 — 260, 15 namáhání č — 262, 23 vzpírá č — 262, 25 vzpírající č — 262, 27 tähle, zoufale č 1 — 262, 29 vyzdvihuje, kupředu č 1 — 263, 1 vždy podtrženo č — 263, 36 ku schodům č 1.

V izmírském chobotu (NL 14/12 1870): 264, 21 teprv dnes č — 265, 9 cypříšové č — 265, 16 déšť č — 266, 8 člověk, teprv když č — 266, 9 vůkolím č — 266, 16 hraje si č 1 — 267, 26 kopnutí! č / znaménko vypadlo 1 — 267, 31 déšť č.

Thersités (NL 9/3 1871): 268, 11 vpijel č 1 — 268, 14 Homér podtrženo č — 268, 15 umění skládati č — 269, 6 dosavadní své č 1 — 269, 15 Homérci č — 269, 17 zachovavatelé č — 269, 19 conservách č 1 — 269, 26 skálou 1 — 269, 26 vzdvihá č — 269, 27 Epos. — slyšíte 2 chyba — 270, 13 Žavavý č — 270, 22 a ušklíbl se č — 270, 28 vysychá č — 271, 2 ani ve světě č 1 — 271, 24 také jich srdci č 1 — 272, 8 moje nepodtrženo č.

Požehnaná ústa (NL 8/12 1870): 273, 19 úřadnická č 1 — 274, 20 pan —, spisovatel č — 275, 36 vyndavám č / vyndávám 1.

Noclehář: 277, 5 Češi, přibylí 1.

Improvisatore (NL 8/8 1871): 280, 7 různnotvaré č 1 — 282, 2 sklenicí 1 — 282, 12 ženit je č — 282, 22 k mému č — 282, 28 až teprve 2 — 283, 8 Odpověz — odpověz č — 283, 12 bleda č — 283, 34 validum! Pravdu má svatou!“ č — 284, 14 v bílém ischiánském č.

Římanka (NL 14/6 1871): 286, 4 Nu přec č 1 — 286, 23 divna č — 286, 30 jmenem, byla č — 286, 34 teď až 1 2 — 286, 37 miccio prolož. č — 287, 5 ničeho č.

Fraňo (NL 25/5 1871): 288, 1 Fráňa č — 288, 3 železničného č 1 — 288, 6 Fráňo č — 288, 7 Fráňa č *pod. dále* — 289, 36 pospolu! č — 290, 31 za forchettu č 1 — 290, 38 veslář 1.

Beneš (NL 12/8 1871): 291, 10 starý Beneš č — 291, 17 druhá těžká vesta č — 292, 4 se objevila č 1 — 292, 11 přeserty č — 292, 29 vědít č 1 — 292, 30 tatíku č 1 — 293, 20 ale náhle se odmlčel č — 293, 23 upjaté č — 293, 33 dverím č.

Za půl hodiny (OŽ 1859): 328, 9 mně č.

Pražské pověsti (OŽ 1860): 345, 1 III. č — 345, 16 IV. č — 345, 29 malém Černickém č *chyba* — 348, 1 V. č — 350, 24 V *chybí* č.

[*Lilie.*]

(RK 1862, srđ. str. 498.)

Bylo to ještě za dob, kdy poslední pohané v Čechách teprve začali vymírat. Avšak poslední ti pohané neodvažovali se více toho, aby se snad veřejně ku svému náboženství přiznávali, naproti cizím chovali se co křesťané, pohanské obyčeje své zachovávali jen v rodinách, a tak se jim dařilo, že i v Praze samé žili v ohledu tom neznáni.

Jedna z posledních pohanských rodin pražských byla velmi bohatá a vůbec vážena. Bohatství svého užívala k lepšímu zahalování svého náboženského smýšlení; dávajíc značné příspěvky ku chrámům katolickým svalovala všechno podezření se sebe. Míru však v rodině nebylo, neboť jedna z dcer, děvče as osmnáctileté, krásná jako jarní den, nevinná jako lile, stvořena zcela, aby byla ode všech milována, byla pro své netajené křesťanské smýšlení všemi příbuznými nenáviděna. Děvče stalo se odporem až blouznivě nadšené, její duše rozpalovala se v živý plamen, sžírající barvu s její tváří, udržující ji ve věčném rozechvění. Týrali ji, ubližovali, kde mohli, konečně, aby vše obrátili, chtěli ji provdat za jednoho vzdáleného příbuzného na venkově. Děvče chtělo se klášternicí státi a mělo nyní přijít za tajného, hnusného jí pohana.

V krajině nynější Poštovské ulice na Starém Městě, a sice právě na tom místě, kde stojí starobylá kaple svatého Kříže, prýštil se tenkráte hojný pramen, čistý jak křišťál, zdravý a dle lidu až zázračně hojivý. Pramen vyléval se do nevelkého rybníčku a voda byla zde tak průhledná a jasná, že viděls na dnu i drobný písek i malou vodní bylinku. Mnozí obyvatelé pražští chodili sem a nabírali vody pro svou domácnost.

Nuže a téhož rána, když mělo děvče ono býti třeba násilně provdáno, kdy se příbuzní přesvědčili, že jim někam uprchlo,

kdy ji dlouho a dlouho marně hledali, došla jich náhle zpráva, že dcera leží na dnu toho rybníku, oblečená v šat bílý. Vypravili se rychle tam, aby mrtvolu z vody vytáhli.

Kolem hráze byla síla lidstva, němého a žasnoucího jako nad velkým zázrakem. Podivná jasnost svítila vodou, kde mrtvá ležela. Kolem ní začalo z písku znenáhla vyrůstat mečové listí liliové a děvče mezi nimi jakoby jejich květ. Bílé tělo skutečně nabývalo podobu lilie. Květ rostl a sířil se, již dorostl až k povrchu, již rozkládá se nad ním jako sněhový zvon a omamující vůně zarází dech. Lilie roste výš a výš — náhlý blesk — a před udiveným zrakem stojí nad rybníčkem v pevnou zemi proměněným běloskvoucí kaple se zlatým, zářícím křížem. Přišli kněží a vešli dovnitř. Zde leželo mrtvé děvče na mánách před samým oltářem.

Pramen vyschnul.

Historky ze železnice (OŽ 1860): 355, 27 jakž — pak č *chyba* — 358, 26 knižeti č *chyba* / starci *Quis* — 364, 17 řecký místo český č.

Co cestující fotograf sobě zapisoval (OŽ 1860): 375, 38 mič — 379, 17 de Giganti č — 381, 7 čtveřačka č.

U vězení (Hlas 23/1 1862): 383, 12 dřive č — 383, 35 blištily č — 385, 14 svého, odeslal č.

Mrzáci (RK II, 1862): 391, 4 chorobince č *chyba*, srov. 391, 6 — 391, 24 chorobince č *chyba*, srov. 395, 3 — 392, 5 to — 393, 5 přechvacujicím č.

Páně Liebeltuš špaček (Čech 1864): 408, 22 neví co č — 408, 26 poroučeli č — 409, 8 chladně č — 409, 31 Půl hodina č — 410, 29 náhody! č — 411, 19 odpověď č — 411, 27 menujete č — 412, 19 „vtraha“ č *chyba*, opravujeme podle Quise — 412, 21 Dáť č — 412, 27 vykřičníky č *chyba*, srov. 412, 28 vykřičníky — 413, 6 mne č *chyba* — 413, 12 takle č srov. 413, 15 takhle — 414, 25 píva č srov. 414, 24 pivo č — 415, 1 rýmu č *chyba*, opr. Quis — 415, 3 přiliš č srov. 459, 34 — 415, 18 k jihu č srov. 415, 16 na jih — 419, 22 Matínko, matinko č — 420, 25 Vaší č — 424, 12 a 13 karneval č — 424, 20 vracele a vracele a vracele č — 426, 2 odpověď č.

Dnové na Ključevě (Hlas 8 — 20/1 1864): 440, 23 dosažen *chyba*.

U divadelního abonenta (Čech 1865): 457, 10 svá *chyba*, opr. Novotný.

Vídenský strýc (rukopis): 465, 25 se až — 466, 8 tětičko — 466, 14 tětička — 466, 19 podobná, ale ovšem mladosť se zdá býti vždycky krásnou! — 466, 33 tětičko a tak už vůbec dále — 467, 3 byla jako — 467, 30 veliké / vzácné — 469, 3 švakrova — 469, 5 lepší — 469, 19 psaní posadím / list napíšu — 469, 20 poněvadž mezi pány — 469, 25 netrpělive — 470, 20

nosily na rukou — 470, 21 příležejícím — 471, 21 nadherných — 471, 36 premítající — 472, 2 dukát ten — 472, 8 vyfrisirováný — 479, 8 chlapík škrtnuto, pak na konci věty mladík — 472, 23 přenásení — 473, 4 nechala / dala — 473, 30 Kde ale — 474, 3 za / na — 474, 8 nespravedlivost / nepoctivost — 475, 31 Paní její prý to — 476, 2 naproti / vstříc — 477, 26 neběreš takto později opraveno, ale háček nad r zase škrtnut, čárka nad e omylem ponechána — 477, 33 nemyslela. — 478, 7 kupci / strýci — 478, 20 juž — 478, 30 nechá / dává — 478, 35 Marjánka, „Vždyť čárka ponechána omylem na konci stránky — 479, 6 stal — 479, 12 děla — 479, 30 litující jeho časný odchod paní Marjánce — 479, 35 přiliš — 480, 3 odvratily — 480, 11 již — 480, 35 odbyla — 480, 38 vstoupí listonoš — 481, 6 ze / se škrtnuto ze — 481, 9 otevřela / roztrhla — 482, 10 přitom / předtím — 482, 21 silné — 482, 22 oznamující čárka nad a pak škrtnuta — 482, 28 Paní Marjánka škrtnuto potom Paní.

Rukopisný koncept arabesky Z notiční knihy novinkářovy: 485, 1—2 chybí, nadepsána jen číslice 1., která však označuje podle Nerudova zvyku jen složku papíru (tak i u rukopisu Vídenského strýce), nikoli nadpis oddílu — 485, 4 Tak! Ted'! — Ted' (nadepsáno Nyní) jsem konečně po námáhavém — 485, 7 Jedna postel, jeden stůl, kufr, jedno sedadlo — 485, 16 poptat po něčem — 485, 17 náš život / život novinkáře (náš tužkou škrtnuto, novinkáře tužkou připsáno) — 485, 20 dobu. A všechno — 485, 22 notizi — 485, 31 ledacos / mnoho — 485, 32 do veřejnosti přivedem, které — 485, 35 Jejich dobré mínení — 485, 36 aby osel křičel, na kterém jedeme? — 485, 37 děláš plagiát — 486, 1 hlavní naší potravou — 486, 2 vzácná osoba / autorita — 486, 2 tak daleko / tam — 486, 3 lidé vepsáno — 486, 6 Jak mnoho... pronesly! připsáno dodatečně — 486, 9 juž připsáno — 486, 11 vytrhoval... ze spaní připsáno — 486, 12 mělo příčinu — 486, 13 policaitovi / ponocnému — 486, 15 viset nechat / vyvěsit — 486, 16 mohl. A ten špagát to byl, který škrtnuto — 486, 18 nejvíce / nejspíše — 486, 19 odpočinu. Jak ale první novinku chytám — 486, 23 V pravo a v levo odtud tužkou — 486, 33 opakovat. — Tamhle ta nová podniknutá stavba — 486, 34 sužovat. Za to uděláme z ní novinku — 486, 37 domě? — pomlčka připsána — 486, 37 Zdá se to vycházet — 486, 38 škála čárka nad a škrtnuta a zase udělána — 486, 40 neohebný, křiklavý — 486, 41 Wenn opraveno inkoustem v kurentu, nezcela zřetelně, ač inkoustem v tužce — 486, 41 Schwalben dodatečně vepsáno inkoustem do tužky druhé l na Schwalbeln — 487, 1 naproti? Okna jsou zatažené. Pokojík — 487, 3 — — druhá pomlčka připsána, tak dále často — 487, 3 svůj / malý — 487, 4 Budou mně odtud zase inkoustem; už poslední tři slova předešlé věty přepsána

inkoustem — 487, 4 ten měsíc — 487, 5 výroční školní připsáno — 487, 6 Dnes máme tedy dvě, — 487, 22 jeden, dva, tři věnce, po třetím — 487, 27 Po půl roku škrtnuto, nutno však obnovit; celá část až po slovo umění připsána dole na stránce *inkoustem*. — 487, 29 ephemerní a trvá as o několik neděl — 487, 30 Seydelmannem, trvá sláva — 487, 31 — Hle, moje odtud zase tužka — 487, 37 plachá holubičko připsáno — 487, 37 Jak jsem přišel — 487, 38 udělám škrtnuto / rozžhu svíci — 487, 40 zvědavý. — Nyní ale špagát na ruku a do postele! — 488, 2 3. srpna odtud znova *inkoustem* — 488, 3 dnes připsáno — 488, 4 jeden den víc — 488, 6 ničeho — 488, 7 Studovat něco — 488, 9 nemohou na způsob uličníků — 488, 13 Až podruhé! / Až se budu chtít utopit! — 488, 17 mých — 488, 17 Slečinka je zády obrácena! — 489, 20 děcko? Vy jste mně vš Ah! — 488, 24 toť je oko — 488, 24 a oko podobizny matčiny — 488, 26 kaše je jistě také — 488, 40 Rozdílu — 489, 5 sdílíme. Já Stávám se, jak vidím, sentimentálním. Je to k smíchu — 489, 9 hluboce — 489, 19 Byl ale předce... stíny — — *tato věta připsána dole pod koncem kapitoly přes dvě stránky tužkou, aniž označeno, kam patří; umisťujeme ji podle prvního tisku (v definit. vydání vynechána)* — 489, 21 přichazejí — 489, 22 sentimentálním; to je jistě k smíchu — 489, 32 nohy a srdce — 489, 32 a srdce vepsáno — 489, 36 nyní právě připsáno — 489, 36 zvuky! Ta píseň — 489, 36 Odkud... píseň? Ba připsáno dole dodatečně — 489, 37 mně z mladších / pův. dřívějších / dob připsáno — 489, 37—39, 39—41 Znám vás... plakával! Toť je ona... chtěla! *Tyto věty původně v opačném pořadu* — 489, 38 zvuky / tony — 490, 2 Uspavá / Hejčká — 490, 2 a zpívá / a uspává — 490, 4 znaky dalekého východu — 490, 9 pěvky škrtnuto / křiklounce — 490, 9 hrdlo? — Mám — 490, 20 či dobré — 490, 21 jsou, nebo nejsou čárka škrtnuta — 490, 25 Nedlouho — 490, 26 To je mně jen — 490, 29 ani celou noc — 490, 32 neklečela. A jak se její rameno — 490, 32 Obrátila se odtud zase tužkou — 490, 35 seschlým připsáno — 490, 35 potřebné / zapotřebí — 490, 36 udělá! *Vykřičník vepsán inkoustem* — 490, 36 Ne, věru — 491, 3 karrikatury druhé r škrtnuto inkoustem — 491, 10 postěhujem! — Kdo to klepá? — Dále! Ah paní mlíkařka s mou snídaní! Postěhujem! Jsme tak kousek atd. *První tři věty škrtnuty tužkou v tužce, třetí inkoustem v tužce, čtvrtá připsána inkoustem. Pokračování však tužkou.* — 491, 18 mínila / doufala — 491, 19 prosbu na / žádost — 491, 22 druhého / třetího — 491, 23 třetího / čtvrtého — 491, 32 víte — 491, 33—39 *původně takto:* „Já jsem vám, paničko, ještě za dnešek (pův. dva dni) dlužen.“ *Odstavec.* „Prosím,“ a jako šíp ze dveří. *Odstavec.* Židovka — svedena,

padlá! — — — — *Potom celý tento text opraven dole na stránce inkoustem* — 491, 40 present a je tak hustá — nechám *opraveno inkoustem* — 491, 41 ale *vepsáno inkoustem* — 491, 42 Padlá! Odtud zase *inkoustem* — 492, 2 nebo nějakým... znají *vepsáno* — 492, 5 Já stojí — 492, 7 jako by... upejpání *vepsáno* — 492, 9 sedí na kufru a *vepsáno* — 492, 12 nechat! Vidíte, my — 492, 33 buď bude říkat — 492, 33 obědy / večeře — 492, 36 melodie. Teď — 492, 42 Zdaž už — 493, 3 okno protější — 493, 4 lidí a mezi nimi také paní ševcovou — 493, 5 policejní kommissar — 493, 8 kommissar — 493, 9 a mne zahlídl *vepsáno* — 493, 18 mého pohřbu — 493, 18 mých růžostí čárka nad a škrtnuta — 493, 21 řádek *vepsán*, čárka před jako škrtnuta — 493, 24 poněvadž si tento pak pom — 493, 25 řádek *vepsán dodatečně*.

Pod oknem: celé psáno a celé potom škrtnuto tužkou.

*Vrabec: psáno tužkou a celé pak škrtnuto tužkou, vpisky však psány zčásti inkoustem a jednotlivosti škrtnuty vesměs inkoustem přes tužku i přes inkoust — 494, 14 přípisek psán i škrtnut inkoustem — 494, 19—20 přípisek psán i škrtnut inkoustem — 494, 20 tato poslední část rozvrhu nedosti čitelná, sporná — 494, 22—23 Česká hesla na těchto řádcích podtržena tužkou, pak všecka hesla jedno po druhém škrtnuta inkoustem, takže některá z nich už nejsou dosti čitelná — 494, 22 par. *vepsáno tužkou* — 494, 23 Jagd sehr špatně čitelné, sporné — 494, 31 cvrlikat připsáno i škrtnuto inkoustem — 494, 34 špatně čitelné, sporné — 494, 36 Lv. špatně čitelné, sporné; od tohoto řádku do konce vše připsáno inkoustem na vedlejší straně, neškrtnuto.*

OMYLY.

Na těchto stránkách a řádcích čti správně: 23, 30 stavený — 54, 10 upřímně, ale — 88, 11 Silné, ale opatrné — 184, 26 nalezati — 207, 26 nejasný, ale krásný — 327, 15 stojím a že — 330, 19 jedu — 352, 5 jsme — 369, 25 *Odstavec místo pomlčky*. — 378, 4 škrtni také — 378, 25 sice, ale — 397, 13 Manžel můj. — Na str. 137, 166 a 485 oprav v přímém vyprávění uvozovky u vložených dialogů a výrazů na jednoduché.